

До Председателя на Научно жури,
назначено със заповед на
Изпълнителния директор на НКБ
№ 104/06.04.2017 г.

СТАНОВИЩЕ

От доц. Борислав Георгиев Георгиев, дм,

Началник Отделение по кардиология към Клиника по кардиология, МБАЛ „НКБ“
Член на научното жури за конкурса за придобиване на академичната длъжност „професор“
в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление
7.1. "Медицина" и научна специалност „Кардиология“ с код 3.01.47,
обявен в ДВ бр. 8 от 24.01.2017.

За горепосочения конкурс са подадени документи от един кандидат - доц. Тошо Луканов Балабански, дм, ръководител на Отделение по електрофизиология, Национална кардиологична болница. Представените от кандидата документи са в съответствие с изискванията на регламента за академичната длъжност „професор“ и правилника на МБАЛ „НКБ“ ЕАД. Не откривам пропуски в представената документация и декларирам, че нямам общи научни трудове с докторанта.

1. Научно-изследователска дейност

1.1. Публикации.

Доц. Балабански е представил:

- Авторска монография на български език със заглавие „Клинична електрофизиология и лечение на сърдечните аритмии“, 2016 г.
  - 1 глава в студентски учебник „Фармакотерапия“
  - 1 публикация в сборник на английски език
  - 7 глави в научни издания на български език
  - 81 реални пълнотекстови публикации, от които 17 публикация на английски език в (вкл. списания с импакт-фактор), 21 обзора с критично лично участие, 4 публикации в книги на Европейската асоциация по сърдечен ритъм (EHRA)
  - 47 резюмета от научни изследвания, 16 от които са в списания с импакт фактор
  - 36 публикации в списания и книги след придобиване на академичната длъжност „доцент“

Общийт импакт-фактор на публикациите на доц. Балабански е 34.51, h-index (Web of science) – 4.

1.2 Научни форуми.

Доц. Балабански е представил 47 публикувани резюмета от научни изследвания, като 16 от тях са в реферирани периодични издания в чужбина.

Кандидатът е гост-лектор/moderator на 11 международни експертни срещи/конференции/конгреси.

1.3 Авторство

Доц. Балабански представя доказателства за 61 от 128 (48%) публикации (42 статии и 19 резюмета) са с критично лично участие (FLAE – “first-last-author-emphasis”): първи автор (27 статии и 12 резюмета) и последен автор (15 статии и 9 резюмета). Самостоятелен автор в 18 публикации.

1.4 Цитирания

Представената от кандидата академична справка от Централна медицинска библиотека (изх. №98/ 15.02.2017 г.) съдържа 54 цитиране в български източник и 3786 цитации в базата данни Scopus и 2694 цитации в базата данни Web of Science за периода 2003-2017 г.

1.5 Участие в изпитни комисии

Председател на изпитна комисия по инвазивна електрофизиология (Заповеди на Ректора на МУ – София, 2014 г. и 2016 г.).

1.6 Участие в научни журита

Член на 4 журита за присъждане на академичната длъжност „доцент“ и 1 жури за присъждане на академичната длъжност „професор“

1.7 Участие в редакционни колегии и съвети

Член на редакционен съвет на сп. „Българска кардиология“ от 2009 г. до 2014 г
Рецензент в научно списание EUROPACE с над 190 приключени рецензии и получени награди Елитен рецензент в списание Europace - 2012, 2013, 2015 г.)

2. Профил на научно-изследователската, практическа и приложна дейност

В съответствие с профила на научна работа в клиниката по кардиология, към която е обявено мястото за професор, доц. Балабански работи основно в областта на електрофизиологията и лечението на ритъмните нарушения. Той има 27 годишен практически опит в диагностично-лечебна дейност в електрофизиологията. Участва в първата радиофrekventна абляция в България при WPW-синдром. Извършва за 1 път в България и въвежда в практиката лечение чрез радиофrekventна абляция на предсърдно трептене и идиопатична камерна тахикардия от лява камера. Въвеждане в практиката аблативно лечение на предсърдно мъждене, предсърдна тахикардия и камерна тахикардия чрез електро-анатомичен мепинг.

Дългогодишен ръководител на Отделението по електрофизиология с обучение на 6 лекари, от които 5 работят в България и 1 в Германия. В процес на обучение са още 3 лекари.

През 2008 г. организира международна конференция по аритмии в София.

3. Най-съществени научни приноси

Основни научни и научно-приложни приноси

3.1. Научни приноси в областта на диагностика и лечение на сърдечните аритмии

Установен е бърз и сравнително точен метод за разграничаване на фокални отриентри предсърдни тахикардии. Базалният цикъл на тахикардията е по-дълъг при фокална предсърдна тахикардия в сравнение с макрориентри тахикардия ($p<0.05$). Обратно, процентното съотношение между времето за активиране на двете предсърдия и базалния цикъл на тахикардията е значително по-голямо при макрориентри тахикардия като дискриминираща стойност е 40%.

Представен е случай на камерна тахикардия с участietо на проводните бедра, като се регистрира морфология на ляв бедрен блок, честота 190-210 уд/мин. и периоди на V-A провеждане в съотношение 1:1. Проведена е успешна радиофrekventна абляция.

Електрофизиологичните особености на сърдечните аритмии са представени най-подробно в монография.

Анализирани са възможностите на електроанатомичния мепинг въз основа на представяне на 6 клинични случая.

Диагностичният алгоритъм при болни с предсърдно мъждене и съвременните терапевтични стратегии са обобщени в два научни обзора. Критично са представени и анализирани значителен брой проблеми на сърдечните аритмии, както следва: неясни механизми на възникване и продължаване на предсърдното мъждене, проблеми при интервенционалното лечение на предсърдно мъждене (подход и методи за абляция, начини и кратки срокове на проследяване), нови антиаритмични медикаменти и особености на антикоагулантното лечение.

Генетични особености при някои сърдечни аритмии са представени в отделна глава от монография.

Различните видове сърдечни аритмии, етиологични фактори, механизми на възникване и особености на съвременната антиаритмична терапия са подробно обяснени в глава от учебник „Фармакотерапия“ за фармацевти. Обсъдени са нови възможности за антиаритмично лечение, които са насочени към повлияване на електрическия субстрат (чрез блокада на предсърдните натриеви йонни канали и блокада на диастолното изтиchanе на калциеви йони), повлияване на риентри механизми (чрез селективна блокада на предсърдни калиеви йонни канали и въздействие върху клетъчното свързване) и повлияване на ремоделирането.

Обяснени са главните електрокардиографски белези при най-честите сърдечни аритмии: типично и следоперативно предсърдно трептене, фокална предсърдна тахикардия, А-В риентри тахикардии (нодална или с участие на допълнителна проводна връзка), предсърдно мъждене, идиопатични камерни тахикардии или екстрасистоли.

3.2. Научни приноси в областта на електрофизиологията и радиофrekventната абляция на сърдечни аритмии

Приносите от публикациите са представени групирани по теми, във връзка с работата на автора в областта на електрофизиологията и радиофrekventната абляция на сърдечни аритмии.

В монографията „Клинична електрофизиология и лечение на сърдечните аритмии“ е обобщен дългогодишния опит относно подхода за катетърна абляция при всички видове сърдечни аритмии.

Кандидатът анализира теоретично ЕКГ особеностите и показанията за абляция на сърдечните аритмии са обобщени в отделна публикация. Анализирани са резултатите от абляция, рисковете за усложнения и делът на рецидивите при инвазивно лечение на сърдечните аритмии.

В два обзора са представени съвременните (до 2007–2008 г.) показания и противопоказания за катетърна абляция на предсърдно мъждене. Направен е критичен анализ на техниките за абляция, както и на резултати, усложнения и клинични проучвания, които са извършени до момента.

В няколко публикации са представени патофизиологичните механизми за възникване на предсърдно мъждене, както и основни проблеми при катетърна абляция на предсърдно мъждене: противопоказания, предварителни изследвания, подготовка на болните, техника на абляцията, наблюдение и лечение на болните след процедурата.

Кандидатът описва първият случай на катетърна абляция при перманентно предсърдно мъждене. Анализирани са причините за неуспешна абляция чрез циркумферентна изолация на белодробните вени: радиофrekventната катетърна абляция на предсърдно мъждене поставя сериозни изисквания към катетеризациянната техника на оператора; успешна радиофrekventна абляция на перманентно предсърдно мъждене е възможна само чрез комбиниран подход, при който изолацията на белодробните вени е съчетана с приложение на радиофrekventна енергия във всички зони с комплексни фракционирани електрограми.

Представен е първи случай на успешна радиофrekвентна абляция на левопредсърдна тахикардия от остиума на дясната долна белодробна вена с помощта на система за електроанатомичен триизмерен мепинг. Системата за триизмерен мепинг на сърдечните кухини значително улеснява локализирането на огнището и радиофrekвентната абляция при случаи на репетитивни фокални тахикардии с левопредсърден произход.

Публикуван е случай на успешна и без усложнения *абляция на допълнителна проводна връзка* след *три хирургични палиативни операции* за корекция на транспозиция на големите артерии, междукамерен дефект и атрезия на белодробната артерия.

Съобщени са *първите резултати в България от катетърна абляция на група болни с пароксизмално и персистиращо предсърдно мъждане*. В друга публикация са анализирани *данни от катетърна абляция на предсърдно мъждане за период от 18 месеца при втора група болни*.

Анализирани са *ранните аритмии и качеството на живот при група болни след абляция на персистиращо и пароксизмално предсърдно мъждане*. Липса на ранни предсърдни аритмии се открива при 71% от болните с пароксизмално предсърдно мъждане и само при 29% от болните с персистиращо предсърдно мъждане в отствие на антиаритмична терапия.

Описан е случай на *използване на волтажната карта по време на електрофизиологично изследване за установяване на аритмогенна деснокамерна дисплазия*. Илюстрирани са възможностите за приложение на електроанатомичния мепинг в съвременната интервенционална електрофизиология.

Описани са случаи на успешна радиофrekвентна катетърна абляция на камерна тахикардия чрез използване на електроанатомичен мепинг при болни със структурно здраво сърце и аритмогенна деснокамерна дисплазия.

Публикувано е съобщение за редък случай на катетърна абляция на A-V nodalna риентри тахикардия при хирургично коригиран частичен атрио-вентрикуларен канал.

4. Учебно-преподавателска и научно-организационна дейност

Доц. Балабански е доцент по кардиология от 2007 г. Той се занимава с преподавателска дейност от 1990 г. Има студентска преподавателска дейност, но основните му ангажименти са свързани с обучение на специализантите по кардиология от цялата страна в областта на електрофизиологията и интервенционалното лечение на сърдечните аритмии.

Учебната натовареност на доц. Балабански съответства на изискванията за учебна натовареност на асистент и за заемане на академичната длъжност „професор“.

5. Диагностично-лечебна работа

Професионални умения - доц. Балабански има 30-годишен трудов стаж като лекар, от които 27 години работи като асистент, главен асистент и доцент в Национална кардиологична болница. В клиничната си практика използва широк набор от диагностични и лечебни подходи, поради което е оценен от колектива и от 1999 г. е началник на Отделение по електрофизиология.

За разностраницата му научна и професионална реализация от голямо значение е и владеенето на английски и руски език.

6. Членство в научни организации.

Доц. Балабански е член на някои национални и международни научни организации:

- ✓ European Heart Rhythm Association – сребърно ниво.
- ✓ Член на Европейското кардиологично дружество.
- ✓ Член на Дружество на кардиолозите в България.

✓ Член на Съсловно сдружение по кардиостимулация и електрофизиология в България.

✓ Член на Международна регионална работна група по антикоагулантио лечение и превенция на мозъчния инсулт при предсърдно мъждане – 2010-2011 г.

✓ Председател на Работна група по аритмии към Дружество на кардиолозите в България – 2007-2010 г.

Въз основа на горепосочените данни за доц. Балабански, той може да бъде характеризиран като:

- изграден електрофизиолог и ритмолог, който има приноси в международен и национален мащаб,
- изследовател, способен на самостоятелна творческа научна работа в областта на електрофизиологията и абляциите на сърдечните аритмии,
- ерудиран лекар с широк медицински периметър.

В заключение, считам че доц. Тошо Луканов Балабански отговаря на изискванията на ЗРАС и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МБАЛ „НКБ“ ЕАД. Предлагам на уважаемото научно жури да му бъде присъдена академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1 „Медицина“ и научна специалност „Кардиология“.

14.05.2017 г.

Изготвил:

(доц. Борислав Георгиев, дм)

